

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské práce vedoucí

Jméno studenta: Daniela Jiroušková

Název práce: Autorská pohádka v rozvoji hudebních schopností
a osobnosti dítěte v předškolním věku

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.

Oponent práce: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky1–4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	1
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	2
Využití praktických a uměleckých zkušeností	1
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	2
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	2
Adekvátnost použitých metod	1
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	2
Logická stavba a členění práce	1
Formální úprava a náležitosti práce	1
Stylistická a gramatická správnost	1
Vlastní přínos studenta	1
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	1

Díličí připomínky a návrhy:

Domnívám se, že u emocionální reakce na hudbu mohla autorka více propracovat mechanismy, při nichž dochází k prohloubenému emocionálnímu prožitku a k poznávání. Bylo by to vhodné i v souvislosti s novými neurofyziologickými výzkumy, které zaznamenávají, jak se integrativní a polyestetické procesy zobrazují v mozku. *V tomto smyslu položím studentce otázku u státní závěrečné zkoušky.*

Jako velmi důležitou schopnost spatřuji hudební tvořivost, kterou autorka správně hodnotí. Píše, že hudebně tvořivý projev je třeba cíleně rozvíjet. Práce by měla ještě větší kvalitu, kdyby studentka v ní osvětlila, jaké znaky tvořivosti je třeba využít, aby se tento cíl naplnil. *V tomto smyslu položím studentce otázku u státní závěrečné zkoušky.*

S analýzou RVP PV z hudebního hlediska je třeba souhlasit. V současné době probíhá v naší společnosti velice živá debata o dalším směřování státních vzdělávacích programů. V tomto smyslu mohla studentka tento proces přiblížit z hlediska dalšího vývoje našeho školství do roku 2030+.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Předložená bakalářská práce se zabývá autorskou pohádkou pro děti v předškolním věku s posláním, aby rozvíjela hudební schopnosti a prostřednictvím integrace s ostatními uměleckými oblastmi přispěla k osobnostnímu rozvoji dítěte v předškolním věku. Vychází z poměrně nové vědecké disciplíny transdidaktiky, která se na zdejší katedře hudební výchovy úspěšně rozvíjí. Tuto práci chápu jako příspěvek k řešení uvedené problematiky.

V teoretické části práce autorka hodnotí osobnostně pojatý systém předškolní výchovy z pohledu vědeckých osobností, které se významně zasloužily o demokratizaci výchovného přístupu k dítěti. Toto hodnocení postihuje hlavní myšlenky Opravilové, Gebhartové, Heluse, Říčana. V textu jsou správně hodnoceny a citovány. Oceňuji také charakteristiku senzitivních období ve vývoji dítěte, kterou autorka správně klasifikuje jako velmi významnou pro celý další osobnostní vývoj dítěte. Umělecké druhy a zvláště hudba mohou zprostředkovat tento rozvoj z hledisek nejenom emocionálních, ale i kognitivních. Argumenty jsou pro tyto cíle správně ontogeneticky vymezeny a citovány v odborné literatuře. V této části bych uvítal určité osobní reflexe autorky, které by tento vývoj dokumentovaly.

Druhá kapitola pojednává o významu hudby, která může velmi pozitivně ovlivnit kvalitu života dítěte v novorozeneckém, kojeneckém a v batolecím věku i v dalším předškolním období. Tento vývoj se uskutečňuje prostřednictvím hudebních schopností. Ty jsou správně vymezeny a klasifikovány.

Do teoretické části je též zařazena kapitola o pohádkách, o autorských a hudebních pohádkách. Zpracování kapitoly prokazuje, že studentka se poctivě seznámila s názory odborníků, kteří se touto oblastí profesionálně zabývají (na straně 42 je chybně zapsáno jméno prof. E. Jenčkové).

Obsah teoretické části míří k experimentálnímu výzkumu u deseti dětí, jejichž charakteristika je kvalitně přiblížena (na str. 49 a 50). Výzkum dokumentuje význam autorské pohádky s hudebními a dalšími prvky pro vnímání etických hodnot a také pro rozvoj motivace dítěte k hudbě a dalším uměleckým činnostem. Příložené písničky (Ježek Hugo, Úkol a Závěrečná) jsou pro děti hudebně a textově vhodné. Předmět výzkumu je rozveden do cílů, které s ním korespondují, a jsou dobře formulovány. Z jejich obsahu pak vycházejí i adekvátní výzkumné otázky. Výzkum má experimentální charakter a pracuje s jednou skupinou. Studentka v této oblasti vycházela z metodických pokynů H. Váňové a J. Skopala. Experiment vhodně doplňuje ještě pozorováním a Ratingovou výzkumnou metodou. Ratingová metoda je aplikována ve dvou autorských pohádkách: O ježku Hugovi a O Honzíkovi a žabce Žofce.

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

V těchto pohádkách si studentka vybírá důležité momenty k hodnocení. Jsou zaměřeny k cílům výzkumu a taky k výzkumným otázkám. Velmi dobře je postižena charakteristika mateřské školy a zejména organizace výzkumu, kde je přesně rozpracován harmonogram výzkumných dnů, v nichž se uskutečňovaly obě pohádky.

Výsledky výzkumu jsou přehledně uvedeny do tabulek, ze kterých vyplývá, že výzkumné cíle byly ověřeny. Především se potvrdilo, že kvalitně motivované umělecké činnosti prohlubují poznávací procesy a rovněž mají velký vliv na etický rozvoj dětí. Je třeba ocenit aktivitu autorky této bakalářské práce, která pro mobilizaci motivace ušila vynikající vizuální oporu, se kterou děti mohly manipulovat, a tak si tříbit svoje představy a být všestranně kreativní (s. 70 a 71 a další opora na s.78). V závěru výzkumu autorka vyhodnocuje výzkumné otázky, které byly prověřeny ve výzkumu. Tímto způsobem byly ověřeny důležité myšlenky o významu autorské hudební pohádky, hudby a ostatních umění v osobnostním rozvoji.

Bakalářská práce má reprezentativní seznam odborné literatury. Především jsou kvalitní přílohy, které jsou nedílnou součástí bakalářské práce a ve kterých se projevují dovednosti a tvořivé myšlení autorky. V textu jsou uplatněny adekvátní citace. Předložená práce je kvalitní i z gramatického a stylistického hlediska. Svědčí o prohloubeném zájmu autorky o tuto oblast umělecko-pedagogické činnosti.

V této souvislosti chci konstatovat, že hudebně odborná a pedagogická veřejnost chce v současnosti prosadit do veškerého vzdělávání klíčovou kompetenci Kulturního povědomí a prožívání. Tato kompetence není do našeho státního plánu zasazena, třebaže Evropská rada ji doporučila všem vládám v Evropě. Podobné výzkumy, jako je tento, nám pomáhají v našem úsilí zvýšit kulturně uměleckou úroveň naší společnosti v duchu dávných národních tradic.

V tomto smyslu je předložená bakalářská práce užitečným podnětem, aby se tak stalo.

Otázky pro diskuzi:

1. Přibližte mechanismy, které vedou k prohloubenímu emocionálnímu prožitku a zkvalitňují vědomosti a dovednosti v souvislostech s integrativními a polyestetickými múzickými procesy.
2. Představte základní znaky tvořivosti, jejichž prostřednictvím je možné hudební tvořivost cíleně rozvíjet.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 8.5.2021

Doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.
podpis vedoucího